

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC440 a en b
Zaaknummer Klachtencommissie 2012T931 (1) en (3)

datum uitspraak 09/11/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. R. Hillenaar-Cöp, advocaat te Nijmegen,

te voldoen door:

de Congregatie Broeders van Liefde,
gevestigd te [plaats]
hierna te noemen: Congregatie BvL,

en

de Congregatie van de Heilige Geest
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: Congregatie vd HG,

gezamenlijk te noemen: verweerders.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 3 december 2013, tezamen met de navolgende twee adviezen van de Klachtencommissie, te weten:

a. het advies d.d. 17 juli 2013 (2012T931(1) waarin de klacht van verzoeker tegen wijlen [burgerlijke naam] (hierna: [aangeklaagde 1]) gegrond is verklaard, en

b. het advies d.d. 17 juli 2013 (2012T931 (3) waarin de klacht tegen wijlen pater [burgerlijke naam] (hierna: [aangeklaagde 2]) gegrond is verklaard.

Ook is ter griffie ontvangen de brief van 13 augustus 2013, waarin de Congregatie BvL te kennen heeft gegeven de gegrondverklaring van het seksueel misbruik gepleegd door [aangeklaagde 1] (zoals genoemd onder 1.1 onder a) over te nemen. Tevens is ter griffie ontvangen de brief van 31 juli 2013, waarin de Congregatie vd HG te kennen heeft gegeven de gegrondverklaring van het seksueel misbruik gepleegd door [aangeklaagde 2] (zoals genoemd onder 1.1 onder b) over te nemen. De door verweerders ingevulde antwoordformulieren zijn eveneens door de griffie ontvangen, alsmede de brief van 10 december 2013 van zijde van de Congregatie BvL.

1.2 Bij brief van 25 februari 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 30 april 2015. De Congregatie vd HG heeft daarop bij brief van 18 mei 2015 gereageerd. Ook de Congregatie BvL heeft daarop gereageerd bij brief van 8 juni 2015.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerders hebben de Compensatieregeling aanvaard. Alle partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar twee adviezen zoals genoemd onder 1.1 zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in deze adviezen, gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

a. Seksueel misbruik door [aangeklaagde 1], Congregatie BvL (advies KC 17 juli 2013 (2012T931 (1)))

Verzoeker is door zijn ouders op tienjarige leeftijd naar het [instelling] in [plaats] gestuurd. Verzoeker kwam in de [rangtelwoord] klas bij [aangeklaagde 1] die samen met een andere broeder de klassenbroeders waren. Verzoeker is tenminste eenmaal, nu niet is gebleken dat het misbruik over een langere tijd heeft plaatsgevonden, door [aangeklaagde 1] seksueel misbruikt. Het seksueel misbruik vond plaats tijdens de les in de volle klas. Verzoeker heeft zijn hand onder de toog van [aangeklaagde 1] moeten brengen en diens blote geslachtsdelen moeten betasten.

Verzoeker was bij aanvang van dit seksueel misbruik door [aangeklaagde 1] tien jaar oud.

b. Seksueel misbruik door [aangeklaagde 2], Congregatie vd HG (advies KC d.d. 17 juli 2013 (2012T931 (3)))

Verzoeker is gedurende één tot anderhalf jaar (rond [jaartal]/[jaartal]) seksueel misbruikt door [aangeklaagde 2], die [muziekinstrument]lessen gaf aan verzoeker. Verzoeker verbleef in die periode op het [instelling] van de Congregatie vd HG in [plaats], alwaar [aangeklaagde 2] [vak]lessen, maar ook [muziekinstrument]- en [muziekinstrument]lessen gaf. Tijdens de [muziekinstrument]lessen legde [aangeklaagde 2] eerst zijn hand op het been van verzoeker, maar vervolgens betastte hij verzoekers kruis waarbij hij stevig heen en weer wreef en zo bij verzoeker een erectie teweeg bracht. Dit alles gebeurde door de kleren van verzoeker heen.

Dit seksueel misbruik herhaalde zich elke les gedurende één tot anderhalf jaar. Het seksueel misbruik nam nagenoeg de helft van de les in beslag. Verzoeker heeft destijds nooit over het seksueel misbruik willen of kunnen spreken. Verzoeker was bij aanvang van dit seksueel misbruik dertien jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht de twee adviezen van de Klachtencommissie zoals genoemd onder 1.1, die zijn gegeven naar aanleiding van de klachten van verzoeker en waarin de klachten grond zijn verklaard. Ook zijn overgelegd de besluiten, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdragers het genoemde advies van de Klachtencommissie hebben overgenomen.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag is sprake van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten twee daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 meerdere daders en verschillende R.K.-instellingen

Het feit dat sprake is van meerdere daders verbonden aan verschillende R.K.-instellingen (te weten de Congregatie BvL en de Congregatie vd HG), doet aan bovenstaande niet af. Ook in die gevallen is de Compensatiecommissie van oordeel dat de totaal te verkrijgen compensatie niet hoger kan zijn dan het maximale bedrag binnen de -gezien de aard van het misbruik- van toepassing zijnde categorie. Een andere regeling van deze materie zou hebben geleid tot een niet goed uit te leggen ongelijkheid in behandeling van enerzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan dezelfde R.K.- instelling en anderzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan verschillende R.K.-instellingen anderzijds.

3.4 categorie-indeling

a. Gelet op het jegens verzoeker door [aangeklaagde 1] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 onder a en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 2, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 2 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

b. Gelet op het jegens verzoeker door [aangeklaagde 2] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 onder b en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

c. Gelet op het hiervoor onder 3.3 aangevoerde, leidt het voorgaande ertoe dat de aanvraag van verzoeker in zijn geheel genomen, dient te worden ingedeeld in categorie 3.

d. Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van 'substantiële vermogensschade' en geen 'gerede twijfel' bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval niet gesproken worden, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 3.

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 25 februari 2014 is namens verzoeker bij brief d.d. 30 april 2015, opgesteld door mr. Hillenaar, de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker is door het seksueel misbruik dat hem als kind is aangedaan beschadigd geraakt. Hij is zijn hele leven onzeker en zenuwachtig geweest en heeft depressieve periodes gekend, waarvoor hij medicatie gebruikt. Op zijn 39^e jaar (in [jaartal]) heeft hij zijn eerste [medische aandoening] gehad en in [jaartal] heeft hij een ingrijpende [operatie] ondergaan. Deze chronische ([orgaan]) klachten zijn te wijten aan de door het seksueel misbruik ontstane stress, waaraan verzoeker zijn leven lang al lijdt. Verzoeker heeft een psycholoog geraadpleegd, maar heeft ervoor gekozen te proberen zijn problemen zelf op te lossen. Hij heeft lang gedacht dat het voor hem het beste was om te zwijgen. Sinds enkele jaren wordt verzoeker door zijn huisarts behandeld voor zijn depressieve klachten. Het seksueel misbruik dat hem als kind is aangedaan, heeft hem voor het leven getekend en heeft ook een negatieve weerslag (gehad) op het fysieke contact met zijn (klein)kinderen.

Naast immateriële schade is er ook sprake van materiele vermogensschade. Verzoeker is na zijn [middelbare school] aan een [studie] begonnen, maar door een negatief zelfbeeld kon hij dit niet aan. Hij is overgestapt naar de [opleiding], maar ook dit lukte niet. Uiteindelijk heeft verzoeker een [opleiding] aan de universiteit behaald en waarna hij zijn leven lang werkzaam is geweest in het [beroep].

Omdat hij het werk toch niet goed aankon (mede wegens zijn chronische [aandoening]), is hij wegens zijn gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid minder gaan werken en eerder met pensioen gegaan, dan het geval zou zijn geweest indien hij niet onder zowel psychische als lichamelijke klachten, veroorzaakt door het seksueel misbruik, zou lijden. Zonder deze door het seksueel misbruik veroorzaakte beperkingen zou hij zijn studie sneller hebben kunnen afronden en had hij langer en voor een groter aantal uren kunnen blijven werken. Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële vermogensschade, die wordt begroot op €30.000,--, en die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik.

standpunt verweerders

4.3 De Congregatie vd HG heeft bij brief van 18 mei 2015 gereageerd en de Congregatie BvL bij brief van 8 juni 2105. Beiden geven -kort samengevat- te kennen zich te zullen refereren aan het oordeel van de Compensatiecommissie. De Congregatie BvL merkt daarbij op dat zij zonder meer erkent dat het seksueel misbruik littekens heeft nagelaten in het leven van verzoeker. Zij wijst echter ook op andere traumatische gebeurtenissen in verzoekers ouderlijk gezin van destijds (overlijden [familielid], brand en scheiding van zijn ouders), die naar alle waarschijnlijkheid ook een stempel zullen hebben gedrukt op het welzijn van verzoeker. Tot slot merkt de Congregatie BvL op dat de uitval voor het werk voornamelijk lijkt te zijn bepaald door verzoekers chronische [aandoening].

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade 'substantieel' te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die -het seksueel misbruik weggedacht- naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden.

4.6 Uit de overgelegde UWV- en medische stukken (brief d.d. [datum] van huisarts [naam], en de brieven van [arts] [naam]) leidt de Compensatiecommissie af dat verzoeker na een [medische aandoening] in [jaartal] weer volledig is gaan werken, maar vanaf [jaartal] tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd blijvend gedeeltelijk arbeidsongeschikt is geweest. Vanaf [jaartal], zo begrijpt de Compensatiecommissie, heeft verzoeker gebruik gemaakt van arbeidsurenvermindering ([afkorting]) en vanaf [jaartal] tot het intreden van de pensioengerechtigde leeftijd in [jaartal] van de vervroegd pensioenregeling in het [beroep] ([afkorting]).

4.7 De in deze procedure te beantwoorden vraag of 'zonder gerede twijfel' is komen vast te staan dat de gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid en het vervroeg uit het arbeidsproces stappen in een causaal verband staan met de door verzoeker gestelde misbruik gerelateerde [medische aandoeningen], kan naar het oordeel van de Compensatiecommissie niet bevestigend worden beantwoord.

Na een [medische aandoening] in [jaartal] is verzoeker weer volledig gaan werken. In [jaartal] heeft verzoeker een [operatie] gehad en zijn er [medische hulpmiddelen] aangebracht. Dr. [naam arts] bij wie verzoeker al zeer lang wegens zijn [medische aandoening] onder controle is, zag verzoeker op [datum] voor een poliklinische controle.

De [arts] schrijft in zijn brief van diezelfde datum aan [huisarts] onder andere dat verzoeker zich prima voelt en dat hij van de antidepressiva af wil. In een eerdere brief van [datum] aan de advocaat van verzoeker meldt [arts] dat verzoeker al zeer lang bij hem onder controle is i.v.m. ernstig [aandoening] lijden, waarvoor vele ingrepen zijn verricht. Verder schrijft [arts] dat het uiteraard moeizaam is aan te tonen dat er een causaal verband bestaat tussen het seksueel misbruik en verzoekers [soort] geestelijk/fysieke lijden, maar dat hij nu wel begrijpt waarom verzoeker al lange tijd antidepressiva gebruikt. Ook geeft [arts] aan dat stress en spanning wel een ‘minor factor’ is voor [medische aandoening]. De huisarts geeft aan dat hij verzoeker vanaf [jaartal] kent en vanaf september [jaartal] behandeld heeft in verband met depressieve klachten.

Het hiervoor vermelde brengt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat er niet ‘zonder gereede twijfel’ een causaal verband bestaat tussen enerzijds het seksueel misbruik en anderzijds de ernstige [medische aandoening] en de (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid van verzoeker. Dit laat onverlet dat de Compensatiecommissie met [arts] van oordeel is dat stress en spanning wel in enige mate van invloed kunnen zijn op dergelijke fysieke klachten.

4.8 Evenmin is naar het oordeel van de Compensatiecommissie zonder gereede twijfel komen vast te staan dat het verloren studiejaar [jaartal]/[jaartal] te wijten is aan seksueel misbruik gerelateerde (psychische) problemen. Voor die conclusie zijn geen aanknopingspunten voorhanden en bovendien is verzoeker in die periode opgenomen geweest in [naam instelling] in verband met [medische aandoening].

4.9 Duidelijk is dat de psychische klachten van verzoeker in alle hevigheid naar boven zijn gekomen vanaf [jaartal], toen de problematiek rondom het seksueel misbruik in de publiciteit was. Het is, aldus de Compensatiecommissie, zeer aannemelijk dat het gebruik van antidepressiva daarmee verband houdt, aldus ook [arts] en [huisarts]. [huisarts] schrijft dat dat hij verzoeker sinds [jaartal] in zijn praktijk heeft en dat verzoeker sinds [jaartal] behandeld wordt met antidepressiva.. In [jaartal] was verzoeker reeds met pensioen waardoor deze depressieve periode niet meer van invloed kon zijn op zijn verdien capaciteit.

4.10 Het hiervoor genoemde brengt de Compensatiecommissie tot de conclusie dat een indeling in categorie 5 wegens substantiële vermogensschade die zonder gereede twijfel voortkomt uit het onderhavige seksueel misbruik niet aan de orde kan zijn. Dit neemt niet weg dat duidelijk is dat verzoeker in zijn leven heeft geleden onder hetgeen hem als kind door meerdere personen is aangedaan en dat dit een negatieve weerslag heeft en heeft gehad op zijn huwelijksleven en de relatie met zijn (klein)kinderen. Er is sprake geweest van een ernstige inbreuk op zowel de lichamelijke als de psychische integriteit van verzoeker, met alle gevolgen van dien voor zijn welzijn en levensgeluk. De Compensatiecommissie adviseert dan ook om de maximale compensatie binnen categorie 3, te weten een bedrag van €20.000,--, te betalen, gelet op de aard en omvang van het aangedane seksueel misbruik, alsmede het feit dat sprake is geweest van meerdaderschap.

4.11 Gelet op het aandeel in het misbruik dat valt onder de kerkelijke verantwoordelijkheid van respectievelijk de Congregatie BvL en de Congregatie vd HG, komt het de Compensatiecommissie voor dat een verdeling, waarbij de Congregatie BvL €6.000,-- voor zijn rekening neemt en de Congregatie vd HG €14.000 een passende verdeling zou zijn.

4.12 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €3.242,0 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie.

De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand (gelet op de artikelen 22 en 24 van de Compensatieregeling) een bedrag van €1.000,- voor vergoeding in aanmerking komt inclusief kantoorkosten en BTW. Daarbij merkt zij op dat dit bedrag redelijkerwijze voor rekening van de Congregatie vd HG dient te worden gebracht omdat het seksueel misbruik waarvoor de Congregatie BvL verantwoordelijk is te houden, van dien aard is (categorie 2) dat een vergoeding voor de kosten van rechtsbijstand op grond van de Compensatieregeling daarvoor niet in beeld kan komen.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerders en is noch voor verzoeker, noch voor verweerders vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 3 en adviseert binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan de Congregatie van de Heilige Geest om aan verzoeker een bedrag van €14.000,- te betalen, alsmede aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.000,- inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.
- aan de Congregatie Broeders van Liefde om aan verzoeker een bedrag van €6.000,- te betalen.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 09/11/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter